

İSPENÇİYARI VE TIBBİ MÜSTAHZARLAR NİZAMNAMESİ⁽¹⁾

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 19.9.1935, No : 2/3238
Dayandığı Kanunun Tarihi : 14.5.1928, No : 1262
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 23.9.1935, No : 3113
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 3, Cildi : 16, S. 767

Madde 1 – Türkiye içinde yapılan veya dışarıdan getirilen tıbbi ve ispençiyari müstahzarlar fiyatlarına göre istihlak resmine tabidirler. Bu resim tıbbi ve ispençiyari müstahzarların zarfları üzerinde yazılı satış fiyatı yirmi beş kuruşa kadar olanlarda bir, elli kuruşa kadar olanlarda iki, yüz kuruşa kadar olanlarda üç, yüz kuruştan fazla olanlarda beş kuruştur.

İstihlak resmi ispençiyari ve tıbbi müstahzarların zarfları üzerine ayrı ayrı pul yapıştırılmak suretiyle alınır. Pulların, yırtılmadıkça müstahzarların zarfı açılmıyacak ve bir daha kullanılmasına imkan bırakılmıyacak surette yapıştırılmaları lazımdır.

Madde 2 – Türkiye içinde yapılanlarla dışarıdan getirilenleri ayırt etmek için pullar, iki renkli ve bir, iki, üç ve beş kuruş değerinde olacaktır. Pulların şekilleri ve neveleri Maliye ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlıklarınca saptanır.

Madde 3 – Türkiye içinde bu müstahzarları yapan kurumlar ihtiyaç halinde mahalli malsandığına bir beyanname ile müracaat ederek ne nevi tıbbi veya ispençiyari müstahzara ne miktarda pul ılsak edeceğini bildirir. Malsandığı da beyanname cins ve miktarı gösterilen pulları bedeli karşılığında alakadarlara verir.

Madde 4 – Türkiye içinde yapılan tıbbi ve ispençiyari müstahzarlara mahsus pullar zarflara imalathane sahipleri tarafından yapıştırılır. Tıbbi ve ispençiyari müstahzarları yapıldıkları yerlerden pul yapıştırmadan çıkarmak yasaktır.

Mahallin en büyük sıhhiye memuru Maliye memuru lüzum gördükleri hallerde müstahzarların zarflarına pul yapıştırılmasında bulunmak üzere bir memur gönderebilirler.

Madde 5 – Dışarıda yapılmıpta Türkiye sokulmasına esasen izin verilmiş olan tıbbi ve ispençiyari müstahzarlar için Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığınca İlgili tüccara istekleri üzerine (İsmarlama izin kağıdı) verilir. Bu suretle getirilen müstahzarlar gümrüklerden geçirilirken gümrük idareleri gümrük beyannamelerinde ve bunlara bağlı olarak verilen ismarlama izin kağıdında yazılı miktara göre mal sahiplerine dışarıdan gelen tıbbi ve ispençiyari müstahzarlara mahsus puldan verirler.

Madde 6 – Dışardan gelen tıbbi ve ispençiyari müstahzarların gümrük muamelesi bittikten sonra 48 saat zarfında gümrük idaresi tarafından mahallin en büyük sıhhiye memuruna resmen haber verilmek suretiyle malların gümrükten çıkarılması-na müsaade olunur.

(1) Bu Tüzükteki para cezalarının uygulanması ile ilgili olarak 10.6.1949 tarih ve 5435 sayılı Kanunu değiştiren 21.1.1983 tarih ve 2790 sayılı Kanun ile 15.8.1957 tarih ve 9682 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20.5.1957 tarih ve E. 1, K. 12 sayılı Yargıtay İç. Bir. Kur. Kararına bakınız.

Sihhiye idaresine yazılacak yazıda çıkarılan malın cinsi, miktarı, getiren tüccarın adı ve adresi ve verilen pul miktarı gösterilir. Tüccarın elinde ısmarlama izin kağıdı varsa yazılan yazıda bu kağıdın tarih ve sayısı ile tüccarın adı ve adresi ve verilen pul miktarını göstermek yeter.

Gümrük idaresinden alınan pulların, gümrük muamelesi bittikten en çok 48 saat sonra, tıbbi müstahzarları getiren tüccarın gümrük idaresine adres olarak gösterdiği yerde ve en büyük sıhhiye memuru tarafından gönderilecek bir memurun kontrolü altında zarflara yapıştırılması gereklidir.

Pul yapıştırılmıyan müstahzarat satışı çıkarılamaz.

Madde 7 – Dışarıdan posta ile gelen mahdut miktardaki tıbbi ve ispençiyari müstahzarların pulları gümrük idarelerince yapıştırılır.

Madde 8 – Dışardan getirilecek tıbbi ve ispençiyari müstahzarlara mahsus pulların, malı gönderen tarafından zarfları üzerine gönderilirken yapıştırılması ve müstahzarların memlekete pullanmış olarak sokulması mümkündür. Bu suretle muamele yapılabilmek için müstahzarı getirecek olanlar Sıhhiye Vekaletinden alacakları iki nüsha ısmarlama izin kağıdını gümrük idaresine göstererek üzerinde yazılı miktara göre alacakları pulları dışarıdaki fabrikalarına gönderirler. Gümrük idaresi ısmarlama izin kağıdından bir nüshasını verdiği pulun miktarını yazarak altını pulları alana imza ettirdikten sonra dosyasında alıkor. Diğer nüshasını ne miktar pul verdiği dair şerh verdikten sonra sahibine iade eder.

Madde 9 – Zarfları dışardaki fabrikada pullanmış tıbbi ve ispençiyari müstahzarat gümrüğe geldiği zaman ilgililer üzerinde gümrük idaresince pul ita edildiğine dair meşruhatı bulunan 3 üncü nüsha ısmarlama izin kağıdını gümrük beyannamelerine bağlarlar. Gümrüklerce kendi usullerine göre yapılan muayenelerde, gelen malların ısmarlama izin kağıdında gösterilen tıbbi ve ispençiyari maddelere uygun oldukları ve pullanmış buldukları anlaşılırsa mahallinin sıhhiye idaresine ihbarda bulunmadan gümrükten çıkartılmalarına müsaade olunur.

Madde 10 – ısmarlama izin kağıdında getirilmesine izin verilen malın adedi, cinsi, adı, perakende satış fiyatı ve fabrikanın adı gösterilir ve altı Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaletince tasdik olunur.

Madde 11 – ısmarlama izin kağıdı üzerine pulları alınıpta kağıtta yazılı müstahzarlar getirilmediği takdirde alınan pullar Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaletince gösterilen süre içinde gümrük idarelerine geri verilir.

Gümrük idareleri bu ciheti dosyalarında saklı ikinci nüsha ısmarlama izin kağıtları üzerinde takip ederler.

Madde 12 – Dışarıdan gelen müstahzarlara mahsus pulların bedelleri gümrük idarelerince emanet hesabına alınıp her onbeş günde bir malsandığına yatırılarak cari hesabı kapatılır.

Madde 13 – Gümrükten mağazaya nakilden sonra bozulması, zarfların kırılması gibi sebeplerden dolayı kullanılamıyacağı anlaşılan müstahzarlar pul yapıştırılmasına bakmak üzere gönderilen sıhhiye idaresi memurunun karşısında yok edilir ve keyfiyet pulların bedel ve miktarı da yazılmak üzere bir zabıt varakasıyla saptanır.

Madde 14 – Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaleti memurları imalathane, ecza deposu ve eczahanelerde yaptıkları araştırmalar sonunda pulsuz veya noksan pullu ispençiyari ve tıbbi müstahzarlara rastladıkları takdirde tutulacak zabıt varakasından bir nüshasını da mahalli malsandığına tevdi ederler.

Bu zabıt varakasında tıbbi ve ispençiyari müstahzarların adı, imal edenin adı, fiatı, adedi yerli ve yabancı yapısı mı olduğu gösterilir.

Madde 15 – Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti memurlarile ilgili diğer memurlar tarafından her nerede olursa olsun pulsuz veya noksan pullu olarak görülen ispençiyari ve tıbbi müstahzarlar hakkında da bir zabıt varakası tutulur.

Resim ve ceza tahsil edilmeden evvel bu zabıt varakaları mahallinin en büyük sıhhiye memuruna gönderilerek varakada gösterilen müstahzarların kanunun tarif eylediği müstahzarlardan olup olmadığı tesbit ve Türkiye içinde mi yapıldığı dışardan mı getirildiği ve fiatının ne kadar olduğu tesbit ettirilir.

Maliye memurları tarafından yapılacak zabıt varakalarında müstahzarın zarfı üzerindeki yazıların hepsi gösterilir ve altı müstahzarların sahiplerine de imzalatılır.

Madde 16 – Tıbbi ve ispençiyari müstahzarların perakende satış fiyatları alakadarlara Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletince bildirilir. Dışarıdan getirilecek tıbbi ve ispençiyari müstahzarlar için verilen ısmarlama izin kağıdı da bildirme kağıdı yerine tutar. İlgililer ilbaylığın en büyük sıhhiye memuruna başvurarak tıbbi ve ispençiyari müstahzarların perakende satış fiyatlarını tesbit ettirebilir.

Madde 17 – İstihlak resmi verilmeden ticarete çıkarılan gerek Türkiye içinde yapılmış gerek dışardan getirilmiş müstahzarlara vaziyet edilerek cezaen üç kat resmi ve tekrürü halinde sahibinden başkaca yirmi beş liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezası alınır.

Kanunun onuncu maddesinde yazılı tahlil neticesinde saf ve formülüne muvafık olmadığı tebeyyün eden müstahzarlara dahi vaziyet olunarak yapılan muhakeme neticesinde yok edilir ve sahibinden elli liradan beşyüz liraya kadar ağır para cezası alınır ve tekrürü halinde yapma veya sokma izni geri alınır.

Madde 18 – Ruhsatsız olarak müstahzar yapıp satan veya sattıranlardan müstahzar yapmağa salahiyetli buldukları takdirde elli liradan ikiyüz liraya kadar hafif para cezası ve müstahzar yapmağa salahiyetli olmadıkları takdirde hükmen iki yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınır ve bu müstahzarlara vaziyet edilerek mahkemece yok edilmesine dahi karar verilir.

Dışarıdan izinsiz olarak müstahzar sokup satan ve sattıranlar hakkında bu madde hükümleri aynen cari olmakla beraber ayrıca gümrük ve kaçakçılık kanunları hükümleri de tatbik olunur.

Madde 19 – Bu Nizamnamenin neşri tarihine kadar verilmiş olan ısmarlama izin kağıtlarında perakende satış fiatı gösterilmemiş ise tüccarın beyanına göre muamele ifa olunur.

Madde 20 – Nizamnamenin neşri tarihinde ellerinde ispençiyari ve tıbbi müstahzarat bulunan ecza depoları ve eczahaneler bir hafta zarfında bir beyanname ile malsandığına müracaat ederek parası peşin verilmek şartıyla lüzumlu miktarda pul alırlar. Bu pullar ispençiyari ve tıbbi müstahzarlara Sıhhiye Vekaletinin tensip edeceği memurların nezaratı altında eczahane ve ecza depolarında yapıştırılır. Artan pullar yapılacak bir zabıt varakasile malsandığına iade edilir.

Madde 21 – Nizamnamenin neşri tarihinden bir ay sonra ecza depolarında ve eczahanelerdeki bütün müstahzarat pullanmış olacaktır.

Madde 22 – 1262 sayılı kanunun yirmi birinci maddesine dayanarak kaleme alınmış ve Şürayı Devletçe görülmüş olan bu nizamname hükümleri neşri gününden yürümiye başlar.

Madde 23 – Bu nizamnamenin hükümlerini Adliye Maliye Sıhhat ve İçtimai Muavenet, Gümrük ve İnhisarlar Bakanlıkları yürütür.